

Visita al nucli antic de Santa Cristina d'Aro

La visita comença a l'antiga estació del carrilet ara restaurada i que es fa servir d'Oficina de Turisme. Imatge antiga de l'estació de la font picant "Recull d'imatges i comentaris. Gerard Bussot i Liñón. 1991" 'El carrilet era un tren que comunicava Sant Feliu de Guíxols amb Girona, que va deixar de funcionar el 10 d'abril de 1969, després de 77 anys de servei que s'iniciaren el 1892. En la seva època fou un punt de comunicació vital entre els pobles de la costa i la capital de la província, el carrilet feia d'enllaç marítim entre del principal port de mercaderies de la zona Sant Feliu de Guíxols amb la resta de la comarca de la Selva, i dotava la creixent indústria surotapera de la zona d'un mitjà de transport adequat.

Trigava 2h a fer el recorregut total de 37 km. A Santa Cristina feia parada a l'estació de Santa Cristina i a Font Picant. Aquest últim, lloc estratègic d'encreuament de camins entre Romanyà de la Selva, Solius i Bell-lloc. Molt a prop, hi ha una font d'aigua ferruginosa (La Font Picant) molt apreciada per les seves propietats medicinals. Avui dia l'antic recorregut del carrilet es fa servir com a carril bici, i arriba de Sant Feliu de Guíxols a Olot.

Vista històrica de l'antiga Estació de tren de Santa Cristina d'Aro i el carrilet Imatge actual de l'antiga estació del Carrilet de Santa Cristinad'Aro avui dia reconvertida en Oficina de Turisme. Consorci de la Via del Tren 'EL CARRILET DE SANT FELIU DE GUÍXOLS A GIRONA, VALORS ACTUALS D'UN TRAÇAT' 1998).

Abans de creuar la carretera veiem a la dreta una antiga masia del 1850, la masia de 'Can Roca' restaurada pel mag 'Xevi' i convertida en museu de la màgia i la il·lusió. Masia de 'Can Roca', actualment Museu de la Màgia i la il·lusió

Seguirem el recorregut del carrilet fins a la cruïlla amb el carrer Salvador Dalí. Des d'aquí veiem l'antiga masia de "Can Pareta".

' Aquí s'hi escaigué una anècdota de les guerres carlines, on l'avi 'Xero' feu front ell tot sol a un escamot de tropes borbones atrinxerat a la masia, i resistí l'atac de la tropa, que intentà fer-lo fora a base de trets. Al no poder fer-lo fora d'aquesta manera, cremaren la porta d'entrada de la masia. L'avi Xero, en veure's atrapat per les flames, intentà fer front a les mateixes a base galledes de vi, i així ho feu, apagant les flames davant l'estupor de les tropes borbones, que sota el comandament del cabdill Savalls, i impressionades per la seva acció, deixaren que visqués. Encara es poden veure restes del tiroteig a la façana de la masia.'

Retrat i signatura del cabdill Francesc Savalls.

"Recull d'imatges i comentaris. Gerard Bussot i Liñón, 1991"

Seguirem la visita acostant-nos a les restes de l'antiga església paleo-cristiana dels segles IX - XI d.c., descoberta el 1962 per L. Esteva. En posteriors excavacions es va trobar a l'interior de l'església un jaciment (Hàbitat i necròpolis) datat de la baixa república de l'època romana (S. V d.c.), i una necròpolis també de l'època romana (s. I-III d.c.). (Bibl. Pere Cantón i Playà. Les comarques gironines del Paleolític als Visigots. Ed. Diputació de Girona, Ass. Arqueològica de Girona).

D'aquí seguirem fins arribar a l'església parroquial de Santa Cristina. Al davant del temple, en un parterre, hi ha una imatge de Santa Cristina, que sembla convidar a la gent que entri a l'església. Podeu apreciar que la Santa té una roda de molí al costat, tret comú amb Sant Feliu (de Guíxols), tot i que no té res a veure el seu martiri amb el de Sant Feliu. L'església actual té les estructures bàsiques d'un edifici pre-romànic del segle X. S'hi combinen elements de la tradició arquitectònica (com els arcs de ferradura) amb elements de la nova arquitectura apareguda al país al primer terç del segle XI (absis semicircular amb arc presbiterià, i elements decoratius llombards).

El temple té dues naus i transepte. A la banda de tramuntana de l'església hi van ser afegides tres capelles laterals, probablement als segles XVI ó XVII. L'església posseeix un relleu pre-romànic i una porta romànica del segle XII ó XIII. La porta de la façana principal és rectangular i data del segle XVIII. La torre campanar té estructures romàniques, i ha estat coberta al segle XX amb rajoles verdes. A l'interior de l'església hi ha el retaule de Santa Cristina, del qual és autor un mestre català del segle XVI, amb influència de l'escola valenciana. Joan Pujades va dissenyar-ne l'estructura. Les pintures són, probablement, de Joan Sanches Galindo. A les capelles laterals s'hi conserven igualment unes teles realitzades al segle XX per l'artista cassanenc Benet Casabó. Visitarem el seu interior, i pujarem a dalt del campanar, des d'on es pot contemplar una visió atípica del poble de Santa Cristina, la Vall d'Aro, i els veïnats de Solius, i Bell-lloc.

Vista general de l'església i el nucli antic de Santa Cristina .

Sortint de l'església seguirem per un petit camí ombrívol que hi ha al darrera de l'església, i que ens durà seguint el curs d'una riera, i vorejant petites vinyes, camps de conreu i antigues feixes, cap a 'Can Xifra', d'aquí, seguirem

un camí que ens durà al restaurant Can Sureda, i d'aquí, agafarem la carretera i farem una volta per dalt per anar a parar al barri del Pedró. Aquí hi veiem la creu dels quatre termes de Santa Cristina d'Aro, aquí, en fundar-se la germanat de Nostra Senyora dels Dolors cap al 1877, s'instaurà el costum de fer una benedicció del terme amb la vara i creu incloses per la festa de Santa Creu de Maig.

D'aquí baixant cap a l'església, passarem per l'actual biblioteca casa de Cultura, antiga seu de l'escola de nens del poble i de l'Ajuntament de Santa Cristina d'Aro des de la seva independència de Castell d'Aro el 1857 fins al ben acabada la guerra Civil Espanyola el 1939. Santa Cristina, a l'igual que tota la Vall d'Aro pertanyia durant l'Edat Mitjana al Monestir de Sant Feliu de Guíxols, però al 1698 ja formava part de la batllia reial amb Castell d'Aro com a cap. L'edifici de l'Ajuntament fou condicionat degudament gràcies a les donacions de ciutadans (donacions a retornar en 3 terminis anuals) que feren possible l'acondicionament del vell edifici. Aquestes quantitats, avui dia ens semblen ridícules, però en la seva època foren prou importants:

Josep Sala Salomó 26 duros
Josep Sala 22 duros
Rafel Aulet 17 duros
Vicenç Auladell 16 duros
Josep Vicens 16 duros

Imatge de l'antic Ajuntament just abans de reformar-lo per a convertir-lo en Casa de Cultura. el 1980.

"Recull d'imatges i comentaris. Gerard Bussot i Liñón. 1991"

Seguint baixant per l'Avinguda de l'església, trobem la casa on resideix el mag XEVI, ho veureu perquè a la porta hi ha una placa que només es pot llegir a d'esquenes i amb un mirall, i al pati del seu jardí hi ha una gàbia amb una espadenya a dintre seu. Arribant a l'església i vorejant-la, trobem un petit descampat de la mida d'un cotxe, aquí i fins fa ben poc hi havia "l'edifici" que albergava l'antiga presó. Avui dia està totalment derruït.

Acabarem la visita baixant per l'avinguda de l'església i fins arribar altre cop a l'estació del tren.

Bibliografia:

.Consorci de la Via del Tren 'EL CARRILET DE SANT FELIU DE GUÍXOLS A GIRONA, VALORS ACTUALS D'UN TRAÇAT' 1998).

.Gerard Bussot i Liñón 'RECULL D'IMATGES I COMENTARIS' Edit. Ajuntament de Santa Cristina d'Aro 1991).

www.santacristina.net/turisme
www.costabravacentre.org